

TYVERI AF VAND

TYVERI AF PALÆSTINENSISK VAND

Palæstina og Israel ligger i et ørkenområde, og adgang til vandressourcer er afgørende for begge parter.

Verdensbanken skriver i en rapport fra april 2009, at vandmanglen på Vestbredden og i Gaza har „langtrækkende økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser. Vandrelaterede humanitære kriser er i realiteten kroniske i Gaza og i dele af Vestbredden.“

Palæstinenserne er ifølge UNDP blevet et af de folk i verden, der har størst vandmangel. Det israelske vandtyveri er internationalt et overset emne på trods af, at løsningen på vandproblemet er et af de fundamentale elementer i en fremtidig freds-aftale.

Fordeling af vand

Verdenssundhedsorganisationen WHO anbefaler minimum 100 liter vand dagligt pr. person til det samlede forbrug til husholdning, hygiejne, erhvervsformål m.v.

Palæstinenserne får i gennemsnit 60 – 70 liter vand. I Israel bruges 240 – 280 liter og i de israelske bosættelser på Vestbredden 360 – 420 liter. I Danmark bruger vi 188 liter pr. person.

Ifølge international lov skal fælles vandressourcer bruges retfærdigt og fornuftigt. Efter besættelsen af Vestbredden og Gaza i 1967 erklærede Israel de rige palæstinensiske vandressourcer som israelsk statsejendom og forbød samtidig palæstinenserne at bruge vandet i Jordan-floden. Samlet beslaglægger Israel 89% af vandet i det besatte Palæstina, mens palæstinenserne kun får 11%. En fordeling i forhold til indbyggertal ville give palæstinenserne cirka 45% af vandet.

Israel bruger vandet som endnu en undertrykkelses- og fordrivelsesmekanisme over for palæstinenserne, og også her sidder Israel internationale konventioner overhørig.

Vandforbrug – hvorfor er det vigtigt?

For palæstinenserne har den begrænsede adgang til vand til selv de mest basale fornødenheder store sundhedsmæssige konsekvenser særligt i sommermånederne, og det har alvorlige konsekvenser for landbrug og gartneri. Sammen med forhindringer for varetransport ved de israelske checkpoints er det en væsentlig grund til, at det palæstinensiske samfund ikke er selvforsynet med landbrugsprodukter.

I kø for at få vand. FNs konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966) fastslår: „Alle folk må, til deres egne formål, frit disponere over deres naturressourcer“.

Israelerne har derimod uhindret adgang til vand på et højt vestligt niveau, f.eks. til landbrugssektoren, der anvender 64% af Israels ferskvand, men kun bidrager med cirka 5% af Israels bruttonationalprodukt. Dette er ikke bæredygtigt hverken for Israel eller for området som helhed.

Kontrol med vand

I forbindelse med bosættelser og anden israelsk aktivitet i de besatte områder graver israelerne nye dybe brønde. Det indebærer udtørring af de palæstinensiske brønde, som den lokale befolkning oftest har forbud mod at grave dybere.

Midt i det palæstinensiske land ligger bosættelserne derfor som friske grønne øser. Ifølge Haag-konventionen er det kun tilladt en besættelsesmagt at anvende vandressourcerne i et besat område til militære formål.

Dyrt „købevand“

218 palæstinensiske lokalsamfund er slet ikke koblet op på vandnetværket. Det svarer til 200.000 mennesker – 10% af befolkningen på Vestbredden. Som besættelses-

magt siden 1967 har Israel brugt minimale ressourcer på at udbygge infrastruktur og vandledninger i de palæstinensiske områder – trods høje skatteopkrævninger. Derfor må palæstinenserne købe vand af israelerne til en mangedoblet pris. Nogle landsbyer må hente vand i tankbiler, og den israelske hær kan finde på at blokere vejene f.eks. syd for Hebron, hvor tankvogne er beboernes eneste mulighed for vandforsyning.

Bønderne forsøger at samle regnvand i cisterner, i huler i bjergene eller i damme på markerne om vinteren. Opdager israelerne vanddepoterne, risikerer bønderne at få dem ødelagt.

Gazas vandsituation

På grund af befolkningstætheden er vandforbruget i Gaza så stort, at saltvand trænger ind til grundvandet og gør det udrikkeligt. Derfor må befolkningen supplere med rent købevand udefra, hvilket vanskeliggøres af Israels blokade af Gaza. Blokaden forhindrer derudover en langsigtet løsning f.eks. ved import af destilleringsapparater og soldrevne generatorer.

For Israel handler det om mest mulig jord – og færrest mulige palæstinensere

Ofte fremstilles den mere end 60 år lange konflikt mellem Israel og Palæstina som meget kompliceret. Men det handler grundlæggende om jord og fordrivelse, og set i det lys er konflikten såre enkel.

Denne folder er udgivet af Human Rights March/Kvinder i Dialog og Palæstina-Initiativet. Den er en af flere temafoldere, som konkret belyser Palæstina/Israel problematikken.

Folderne omhandler:

- Det handler om jord (2009/2013)
- Muren (2009/2013)
- Tyveri af vand (2009/2013)
- Israelske bosættelser (2009/2013)
- Gaza (2010/2013)
- Flygtningene (2009/2013)
- Jerusalem (2009/2013)
- Fængslinger og tortur (2009/2013)
- Israel og det Palæstinensiske mindretal (2013)
- FN og Israel (2013)
- EU og Israel (2009/2013)

Apartheid ikke kun i Sydafrika

Af FNs Internationale Konvention vedrørende bekæmpelse og straf for forbrydelsen Apartheid (1976) fremgår det, hvad FN forstår ved apartheid, nemlig undertrykkelse, fordrivelse og udryddelse af en etnisk gruppe eller et oprindeligt folk.

I Indien, USA og Sydafrika fik apartheid de udtryk, som magthaverne skønnede nødvendige det pågældende sted. Apartheid-systemerne var derfor forskellige. I nogle tilfælde kan sammenligninger mellem Sydafrika og Israel hjælpe på forståelsen, men der er også forskelle. Den israelske stat kombinerer apartheid, militær besættelse og kolonisering på sin egen måde. Men især sydafrikanere, blandt andet Desmond Tutu og Nelson Mandela, mener, at lighederne er mange.

Med disse foldere ønsker vi at sætte fokus på Israels apartheidpolitik ikke kun i de besatte områder – Vestbredden, Gaza og Østjerusalem – men også i selve Israel.

Kontakt os

Vil du være med til at sætte fokus på konfliktens indhold i din by, dit uddannelsessted, i din fagforening m.v., så sender vi dig gerne flere foldere og plakater. Vi kan også hjælpe med at finde oplægsholdere og gode film.

Kontakt os på telefon **6064 1948**

mail: pal.initiativ@gmail.com

eller hrm.info@gmail.com

Materialerne kan også downloades her:

www.palaestina-initiativet.dk

og www.humanrightsmarch.dk

